

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 12

24. března 2013

Cena: 8 Kč

POVZBUZENÍ ZE ŽAMBERKA

Když jsme v roce 2010 obnovili biblické hodiny, začátky byly krušné. Občas jsme se sešli dva, někdy tři a nezřídka se stávalo, že nepřišel nikdo. To jsem pak celou hodinu seděl v prázdných lavicích našeho sboru a modlil se, aby lidé začali chodit.

Nedělní bohoslužby, ať už sebelepší, pro život v církvi prostě nestačí. Bible mi dává za pravdu. Tomu rozumí každý uvědomělý křesťan. Na Pánův příkaz: „Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření“ jsem tedy vyšel.

Zahájil jsem jakousi reevangelizační naši sboru a zároveň aktivní misii v našem městě. První úspěchy pod Božím vedením na sebe nenechaly dlouho čekat. Vždyť šlo o Pánovu vůli a ta nese jasné zaslíbení, že jí dostojí.

V roce 2011 jsme se na biblických hodinách scházeli již běžně ve čtyřech nebo pěti lidech. Misie pokračovala a v roce 2012 jsme měli v naší obci křest dospělé slečny a jeden obřad přijetí do naší církve mladého učitele. To už se biblických hodin účastnilo šest až sedm lidí a vzniklo mezi námi krásné společenství věřících, kteří milují Krista a rádi ho poznávají jak z Písma, tak sdílením osobních svědectví. Dnes,

na počátku roku 2013, s potěšením a vděčností Bohu mohu napsat, že se biblických hodin účastní pravidelně již osm až devět bratří a sester. Někteří z nich uvažují o přestupu do naší náboženské obce, protože z našeho společenství cítí, že upřímně hledáme Boha a on se nám za to ve své lásce dává poznat.

S potěšením také musím napsat, že bratr farář zaznamenává v posledních letech mírný, ale stálý vzestup pravidelných účastníků nedělních bohoslužeb.

A čím to je? Domnívám se, že tím, že moudrost lidskou ve vedení sboru přenecháváme moudrosti Boží. Lidská srdce jsou dnes často různě zraněná, osamocená a evangelium je lék, který nepředepíše na recept žádný světský lékař. Vždyť jak víme „lékař léčí, ale Bůh uzdravuje.“ Kéž je tedy tento krátký dopis posilou, povzbuzením a inspirací všem našim náboženským obcím.

Aleš Toman

Kdo z vás by chtěl podpořit středisko diakonie Nazaret v Borovanech a zároveň udělat radost sobě i blízkým, má možnost toto realizovat koupí kalendáře (nyní za zvláště výhodnou cenu!), hrnků, koberečků či tašek, které jsou vyrobeny ve zdejší dílně. Výrobky jsou vskutku kouzelné. Prohlédnout si je můžete přímo v dílně v zahradě Borovanského zámečku nebo na internetových stránkách střediska www.nazaret.cz nebo na stránkách internetového obchodu Fler na adrese: www.fler.cz/dilna-nazaret. (Hedvika Zimmermannová – ředitelka DM CČSH)

PĚVECKÉ SBORY NA HAPPENINGU PAMATUJ!

Pamatuj! – pod touto výzvou se v předvečer hrůzného výročí vraždění 3 792 mužů a žen židovské národnosti v koncentračním táboře Osvětim – Birkenau sešlo 7. 3. 2013 v cca 40 městech České republiky na 60 pěveckých sborů, které zazpívaly společně s dalšími účastníky happeningu na památku zavražděných.

Shromáždění pod názvem Pamatuj/Remember se podařilo zorganizovat po několika výzvách Marka Šlechty, hlavního iniciátora akce, směřovaných k pěveckým sborům po celé České republice

během necelého roku. Pěvecké sbory, které se rozhodly k výzvě aktivně připojit, nacvičily židovskou píseň *Š'ma Jisrael* (Slyš Izraeli – vyznání víry), židovskou píseň a dnes izraelskou státní hymnu *Ha-tikva* (Naděje) a českou státní hymnu *Kde domov můj*. Ke zpěvu se na mnoha místech připojovali i další účastníci shromáždění a deklarovali tak svou účast se zavražděnými, které mohly na poslední cestě doprovázet právě tyto písně plné slov naděje a vyznání. Důvodem ke svolání shromáždění nebyla dle hlavního inici-

átora akce M. Šlechty náhrada za smuteční obřady pořádané Židovskou obcí pro rodiny obětí holokaustu. Cílem bylo probudit společenost z lhostejnosti k hrůzným událostem 8. 3. 1944, kdy zahynulo v Osvětimi 3 792 obětí a 10. – 12. 7. 1944, kdy se obětí stalo 6 500 mužů a žen. Neboť: „**Neinformovanost a nezájem jsou silnými pomocníky xenofobie a extremismu.**“ (převzato z Tiskové zprávy Pamatuj vydané 28. 2. 2013) Zpěvem písní byly tragické události r. 1944 nejen připomenuty, ale při uvědomění si, že je pěli na

své poslední cestě možná mnohé z obětí, vzbuzovaly ve zpěvácích a dalších účastnících shromáždění sdužených na náměstích v České republice pocity sounáležitosti a snad i jim dodávaly obdobné pocity důvěry a naděje.

Iniciativa shromáždění Pamatuj však nezůstala jen na pěveckých sborech. Připojily se k ní i muzea a spolky a tak po shromáždění na náměstích následoval v mnoha

městech i další program, jako například v Jindřichově Hradci, kde navazovala přednáška na téma Židé a židovské památky na Jindřichohradecku, v Lomnici n. Popelkou, kde se po promítání amatérského filmu s židovskou tematikou uskutečnila přednáška pracovnice Židovského muzea v Brně či v Úvalech, kde žáci místní základní školy četli jména 32 ži-

Pokračování str. 3

SUDOMĚŘSKÉ PARADOXY

*Velkou cenu má
v Hospodinových očích
oddanost jeho věrných až k smrti.
Ž 116,15*

Mezi rybníky za Sudoměří stojí od roku 1925 mohutný, figurálně pojedený památník husitského hejtmána držíciho v jedné ruce Bibli a v druhé palcát. Představuje Jana Žižku z Trocnova, dle tradice zdejšího vítěze nad mnohonásobnou přesilou „železných pánů“. Břeňka Švihovského z Dolan paradoxně v tomto prostoru nepřipomíná nic, ačkoliv důvěryhodný kronikář Vavřinec z Březové píše, že když se strhla srážka, „táboři se obklopili vozy, mnozí z obou stran padli... a mezi nimi byl pan Břeněk v čele bitevního šiku zabit“. Pisatel to neopomněl poznamenat, neboť být dobovou vojenskou terminologií v boji na „špici“, to neznamenalo jen otázku cti, ale také ne-

psanou výsadu velitele. Ještě dříve, než v čele táboritů, které z Plzně, města „Slunce“, vedl na pomoc bratrům v Ústí nad Lužnicí, svedl svůj poslední zápas, byl to pravděpodobně on, kdo se zmítán pochybnostmi dotazoval mistrů pražské univerzity, zda je povoleno chopit se meče na obranu evangelické pravdy. I to vypovídá o upřímné zbožnosti pána z vedlejší větve Švihovských z Rýzmburka, stejně jako to, že ač nepřilíš majetný, již v roce 1401 se s bratry zavázal k nadání oltáře sv. Háty v klatovském farním kostele Matky Boží ročním platem deseti kop grošů českých. Záhy se pak stal oddaným stoupencem Husova opravného učení. Držitel skromného zboží a tvrze nedaleko Klatov, a to v neděli se svými bratry, se ještě v letech před vypuknutím revoluce podobně jako mnoho dalších jeho stavu živil

Pokračování str. 3

Kniha rozvíjí moudrost

Ten, kdo nemiluje knihu, nemiluje moudrost.
Ten, kdo nemiluje moudrost, stává se hlupákem.

Jan Amos Komenský

Spisovatel Jiří Mahen je přesvědčen, že knihy jsou mrtvým materiálem jen tehdy, dokud do nás nezasejí něco, co v nás vyklíčí a přinese užitek našemu okolí. Snad každý z nás si pamatuje první knížky svého dětství, které jsme dostávali pod stromeček a k narozeninám. Ještě si vybavíme silné dojmy z rané četby, jež se zapisují do dětské duše a formují ji. Bylo zaseto semínko, které vzklíčilo. Tady pak mohly navazovat další knížky, nové příběhy, které dojímaly, inspirovaly k dobrým skutkům, hledání smyslu života. K pátrání po takové cestě, která je pro nás ta pravá a odpovídá našemu nadání a charakteru.

Čtenář prožívá s hrdinou příběhu jeho traumata, zápasy, smutky, ale vychutnává si i jeho mravní vítězství a hlubokou radost z poznání, lásky a přátelství. Uvědomuje si, že jeho hrdina směřuje k dobru, poučí se z chyb druhých i ze svých vlastních a tím se stává moudřejším. Jak již bylo naznačeno, nad problémy řešenými v příběhu se potřebuje lidská bytost zamýšlet, rozebírat je a poněkud jejich řešení vstřebávat. K literatuře, zvláště naučné, je nutné se neustále vracet, dostávat se do zajetí poutavé četby a rozvíjet vlastní myšlení.

Knihy přináší klid, učí nás soustředěnosti, tříbí naše city a rozvíjí jedinečným a nenahraditelným způsobem naše abstraktní myšlení. Pěstuje fantazii. Zdokonaluje a obohacuje slovní zásobu. Vzpomínám si v této souvislosti na doktora Jiřího Kutinu, který jako vynikající a niterný řečník uváděl pořady v Lyře Pragensis. Jednou řekl, že dobrá kniha musí mít vlastnosti milované ženy – přitáhnout vás vnější krásou a vnitřními hodnotami. Čím častěji ji objímáme – a muž má k milované ženě podle Jaroslava Seiferta přicházet vždy s loutnou – tím více vynikají ony věčné vnitřní hodnoty, které chutnají stále více. Jiří Kutina zacházel s darem slova pokorně, proto mluvil o knihách vždy tak, že jeho projev měl esprit, vášeň i klid, neotřelost a objektivnost. Mimořádná sečtělost a láska ke knize z tohoto vzdělance vyzářovala, a proto měl co dávat a obohacoval nás svou moudrostí.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

VI. neděle postní

Hosanna Davidovu synu! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Král izraelský! Hosanna na výsostech!

MATOUŠ 21,9

První čtení: Izajáš 52,13–53,12

Tužby postní:

1. Aby nám dal sílu sebe sama zapřít, svůj kříž pokorně nést a Krista následovat, modleme se k Hospodinu.
2. Aby si upřímným pokáním a vnitřní očistou naše srdce proměňoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože Vykupiteli, tvůj Syn se stal člověkem a pro spásu lidstva se obětoval na kříži. Dej, ať se na jeho příkladu učíme trpělivosti a pokoře, abychom získali účast na jeho vzkříšení! Svým svatým Duchem nás osvit, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Filipským 2,5–11

Evangelium (Pašije): Lukáš 22,39–23,56

Verše k obětování: Žalm 118,8–9

Verš k požehnání: Lukáš 22,42

Modlitba k požehnání:

Bože Vykupiteli, děkujeme ti, že nás přijímáním svátosti chleba a kalicha očisťuješ od našich vin. Dej, ať je nám toto stolování příslibem věčného dědictví v království tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 239, 240

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ

Setkání se vzkříšeným – Marie Magdalská J 20,11–18

Pokračování z minulého čísla
Nepoznala Ježíše, protože se dívala stále špatným směrem. Neodtrhla oči od hrobu, a tak byla zády k Ježíši. Tak to bývá i s námi. Obracíme oči k chladné zemi hrobu. Ale tam nejsou naši milovaní. Jsou tam jen jejich ubohá mrtvá těla. Ale jejich vlastní bytost je na nebeských místech ve slávě Boží, kde hledí Kristu tváří v tvář. Alan Walker v knize „Everybody's Calvary“ píše, jak jednou konal pohřeb pro pozůstalé, kteří neměli křesťanskou víru ani žádný vztah ke křesťanství – byla to pro ně jen for-

malita. Když bylo po obřadu, jedna mladá žena se podívala do hrobu a zlomeně řekla: „Sbohem, tatínku.“ To je konec pro ty, kdo nemají křesťanskou naději. Ale my bychom v takové chvíli měli říkat: „Nashledanou, až se znovu setkáme!“

SDĚLIT DOBRŮU ZPRÁVU

Verše 11–18 jsou pro vykladače nsnadné. Údajně řekl Ježíš Marii: „Nedotýkej se mne, dosud jsem nevystoupil k otcí.“ Jen o pár veršů dál vidíme, jak zve Tomáše, aby se ho dotkl (Jan 20,27). U Lukáše zve

Ježíš vyděšené učedníky: „Podívejte se na mé ruce a nohy; vždyť jsem to já; dotkněte se mne a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jako to vidíte na mně“ (Lukáš 24,39). V Matoušově příběhu čteme, že „ženy přistoupily, objímaly jeho nohy a klaněly se mu“ (Matouš 28,9). Výklad Janova výroku je nesnadný. On nechá Ježíše říkat: „Nedotýkej se mne, dosud jsem nevystoupil k Otcí“ – jakoby tím řekl, že je možné se ho dotknout až potom, co vystoupí.

Přeložila: Jiřina Kubíková
Dokončení příště

BŮH JE VÍC NEŽ JEN SÍLA A ENERGIE

Těžko můžeme najít lepší pojem, jímž bychom mohli vyjádřit Boží bytí, než „osoba“. To je mínění ředitele Evangelické akademie v Loccumu Stephana Schaedeho. Při jednom rozhovoru s novináři kritizoval to, že mnozí křesťané raději hovoří o „Boží“ nebo „žehnající síle“, než o Bohu jakožto osobě. „Osoby jsou ve srovnání s pouhými silami nebo energiemi mnohem komplexnější. Mají schopnost něco prožít. Mají soucit, mohou odpouštět a zaslubovat. Jsou v dialogickém vztahu k druhým i k sobě. Osoba může také reagovat na sebe samu a opravit se. Už i proto by bylo velkou ztrátou na celistvosti Božího obrazu, kdybychom si Boha představovali jako sílu a nikoli jako osobu.“

Při označení Boha jakožto osoby nesmíme ovšem mít na mysli „naivní zobrazení, které připomíná lidské tělo“, podle něhož by byl Bůh druhem nadčlověka. „Osoba je pocho-

pitelně obraz, ale my, lidé, nemůžeme jinak, než v oblasti náboženství myslet a mluvit v obrazech.“ A protože obraz osoby odkrývá na Bohu rysy, které bychom jinak nepoznali, je představa, že Bůh je osoba „nutný, ale moudrý antropomorfismus“.

Ostatně Schaeede shrnuje, že na otázku, proč ve stvořitelském díle dobrého a všemohoucího Boha je přítomno i zlo, neexistuje žádná uspokojivá odpověď. Církve by také nemohly připustit, že „nemoc a smrt jsou hroživé zkázy, které nelze zkrášlit řečí o dobrém Bohu“. Na druhé straně je nejhlubší naděje víry křesťanů ve vzkříšení a věčný život myslitelná jen tehdy, existuje-li víra v osobního Boha. „Síla si na nic nevzpomíná. A nemá nic před sebou. Že Bůh nám slibuje spásu a prostírá plány budoucnosti, je představitelné jen ve víře v Boha jakožto osobu.“

Z týdeníku Christ in der Gegenwart
přeložil Z. S.

Bože! Nikoliv já, nýbrž Ty.
Nikoliv já sám,
nýbrž já v Tobě.
Nikoliv prostě Ty,
nýbrž Ty ve mně.

Já ve Tvých zaslíbeních
a Ty v mých myšlenkách.

Já ve Tvé vůli
a Ty v mých činech.
Já ve Tvé milosti
a Ty v mých rukou.

Já ve Tvém novém světě
a Ty v mé všednosti.
Nikoliv já, nýbrž Ty.

Nikoliv já sám,
nýbrž já v Tobě.
Nikoliv prostě Ty,
nýbrž Ty ve mně.

Anton Rotzetter
Překlad Zdeněk Svoboda

Nad Písmem

PŘÍCHOD PÁNA JEŽÍŠE Ž 103,21–22, Fp 2,5–11, L 19,29–44

Sestry a bratři, dnes na Květnou neděli nám zní zvláště blízce Žalm 103, čtený v úvodu bohoslužeb: „Dobře řechte Hospodinu všechny jeho zástupy...“ Připomínáme si den, kdy zaznívalo mnohé dobrořečení a mnohé chvály – připomínáme si příchod Pána Ježíše do Jeruzaléma. Má se dovršit jeho životní poslání v oběti na kříži. A tak v duchu vidíme ty oslavující zástupy, které znal žalmista, i ty zástupy, které vítaly Pána Ježíše. Ti lidé volali: „Požehnaný král, který přichází ve jménu Hospodinově“, prostírali mu na cestu své pláště, přijímali ho s úctou a s nadšením. A on přijížděl ne na koni jako Vítěz, ale na oslátku – jako jeden z prostých lidí. Takový byl jeho život od začátku.

I součástí „betlému“, které míváme u vánočního stromku, je oslík stojící u jeslí, který nesl Marii a Ježíška do Egypta na útěku před Herodem. A je to opět oslátku, na němž přijíždí Spasitel, když nastávají vrcholné události jeho života. Ale je slaven – v té chvíli ho slavili ještě současníci a i my ho dnes na Květnou neděli slavíme. Ovšem my si třeba s odstupem těch dlouhých let řekneme: ano – tenkrát ho slavili, ale co se s ním pak za pár dnů stalo? Vždyť někteří ty kruté události pasivně strpěli, někteří přímo zařídili, aby byl ukřižován. Ale měli

bychom si se stejnou naléhavostí uvědomit, jak se k Pánu Ježíši chováme my, jak jsme ho přijali a jak ho přijímáme v tyto dny. Často se připomíná, že i my ho kolikrát zarmucujeme svými hříchy – že ho znovu křížujeme; i v naší písni číslo 239, kterou na Květnou neděli zpíváme, se to objevuje. Vůči Pánu Ježíši nejsme nikdo neutrální – ty události křesťanských Velikonoc nejsou opakovány jen pro vzpomínku, ale pro zpřítomnění. Na prahu pašijového týdne se říká, že každý z nás je vůči Kristu někým: věrnou Marií či Janem pod křížem, zapírajícím Petrem, jedním z ustrašených apoštolů, kteří se rozprchli, nebo i Jidášem... Nejde jenom o to, jak se zachovali ti lidé tenkrát, ale jak se chováme my.

Z evangelia Lukášova jsme četli, že se Pán Ježíš tím jásáním davu nenechal opojit – že místo radosti, že ho

Jeruzalém tak krásně přijal, on nad tím městem plakal. Byl si vědom toho, že u mnohých šlo jen o chvilkovou náladu; že ho ve skutečnosti nepoznali, že nevědí, oč jde, kdo k nim vlastně přišel – „nepoznali čas, kdy se k nim Bůh sklonil.“ Předvídal, jak proměnlivá je přízeň davu – a víme, že předvídal správně.

Co by si asi řekl o nás? Mohl by mít radost, že jsme ho opravdu poznali a jdeme za ním, nebo by i nad námi plakal? Jeruzalémští zmeškali výjimečnou příležitost, a co my? Jak jsme prožili letošní půst? A jak jsme vnímali pro „sklonění Boží“ k nám – ať už přicházejí jako radostné události nebo jako životní zkoušky?

Pán Ježíš přichází – máme ho radostně vítat a slavít. Kéž to není jen chvilková nálada, ale opravdový životní postoj, který zůstává. AMEN.

Jiřina Mojžíšová

Prosíme tě, Pane, o smilování nad naší nestálostí ve víře.
Posiluj naši víru, abychom nepochybovali o pravdivosti tvých zaslíbení věčného života.
Děkujeme ti za vykoupení a záchranu života.
Děkujeme ti, že nám Obětovaný a Vzkříšený Kristus připravil nový příbytek v tvém království.
Prosíme, ved' nás, abychom se smrti nebáli a přišli do nebeského domova k tobě.
Pomoz, ať žijeme tak,
abychom se nemuseli obávat tvého soudu. Amen
Libuše Hanušová

PĚVECKÉ SBORY NAŠÍ CÍRKVE NA HAPPENINGU PAMATUJ!

Dokončení ze strany 1

dovských obětí koncentračních táborů z Úval a následovala vernisáž výstavy o divadelním režisérovi Šulcovi, který zemřel právě v Osvětimi; v Kladně promluvila autorka knihy *Cesta bez návratu* Dr. I. Veveřková.

V Příbrami se zapojil do organizace Spolek ve čtvrtce a Galerie Františka Drtikola a program celého happeningu probíhal následovně: Zpěváci příbramských sborů všech generací (Školního pěveckého sboru Jásan ze ZŠ Příbram – Školní, Smíšeného příbramského sboru, Komorního sboru Dr. V. Vepřeka, Codexu temporis, Svatohorského komorního sboru, Komorního sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra, Milínského komorního sboru, Chairé) se sešli před 18 hodinou na nám. T.G.M. v Příbrami. Po úvodní písni *Š'ma Jisrael* seznámila autorka článku přítomné s důvodem setkání a zmínila souvislost místa a data – náměstí T.G.M. a 7. 3. ve spojení s akcí **Pamatuj**, když připomněla Tomáše G. Masaryka v procesu hilsneriády. Přečetla dále Ž 40, který začíná slovy: „Všechnu naději jsem složil v Hospodina. On se ke mně sklonil, slyšel mě, když o pomoc jsem volal.“ (v. 2) Jeho slova ve verši 15 dále zní: „Hospodine, rač mě vysvobodit. Hospodine, na pomoc mi pospěš! Ať se zardí hanbou všichni, kteří mi o život

ukládají a vzít mi jej chtějí, ať táhnou zpět, ať se stydí ti, kdo mi zlo přejí.“ A jeho závěrečný verš: „Ač jsem poníženy ubožák, Panovník přec na mě myslí. Tys má pomoc, vysvoboditel můj, neotálej už, můj Bože.“ (v. 18) Následovalo krátké zamyšlení nad slovy Žalmu 40 spojené s výzvou hledání naděje i v těch situacích, které se zdají být z našeho pohledu beznadějně.

Apel zazněl v souvislosti s výzvou akce i směrem k překonávání lhostejnosti s osudem druhých a strachu z neznámého – xenofobie. Následně zazpívali přítomní obě státní hymny – izraelskou *Ha-tikva* (ve volném překladu: „Tak dlouho, dokud židovské srdce bije, a tak dlouho, dokud židovské oči zří na východ, tak naše dva tisíce let stará naděje, že bude židovský národ na Sionu, není mrtvá.“) a českou státní hymnu *Kde domov můj* i s její 2. slokou, kde po úvodní otázce „Kde domov můj“ pokračují slova: „V kraji znáš-li bohumilém, duše útlé v těle čilém, mysl jasnou, vznik a zdar a tu sílu vzdoru zmar. To je Čechů slavné plémě, mezi Čechy domov můj.“ Po skončení shromáždění na příbramském náměstí T. G. Masaryka se přesunuli všichni do Zámečku – Ernestina, kde Galerie Františka Drtikola pod vedením ředitelky Hany Ročňákové otevřela popisnou a infor-

macemi i obrazovými materiály bohatou výstavu *Židovské tradice a zvyky*. Výstava byla otevřena do 17. března a jistě obohatila ve vědomostech o židovském náboženství, kultuře, svátcích, tradicích a zvycích. Téměř až mystickou tečkou byl na závěr celého večera koncert Jany Lewitové, která v přítomí zachovaného gotického arkýře Zámečku – Ernestina

v pořadu *Stromy pláčou* zpívala časem zaváté písně sefardských španělských židů za zvuků harfy a violy, na něž se sama doprovázela. **Hlavní iniciátor akce se již v den konání „happeningu PAMATUJ!“ podělil o naději, že příští rok, v r. 2014, uplyne 70. výročí této hrůzné události zavraždění celkem více než 10 000 nevinných obětí. Kěž se**

na náměstí všech měst na tuto událost nejen vzpomene, ale kéž toto výročí vzbudí z lhostejnosti a letargie mnohé další, kteří se k akci PAMATUJ! svou účastí připojí.

Povzbuzující je, že již k letošní připomínce se připojily mnohé pěvecké sbory též z Církve československé husitské.

Hana Tonzarová

SUDOMĚŘSKÉ PARADOXY

Dokončení ze strany 1

nájemnou vojenskou službou. V neklidné době o ni nebyla nouze. Břeňek, jak by se čekalo, nezakotvil u svých bohatších příbuzných, kteří patřili mezi odbojníky krále Václava IV. a posléze mezi Zikmundovy straníky, ale našel uplatnění ve službě královskému městu Klatovy, oddanému kalichu. To by i částečně vysvětlovalo jeho vůdčí roli v tažení poutníků z Klatovska, Plzeňska, Domažlicka a Sušicka, které posvětily městské rady, do Prahy na podzim 1419, stejně jako vojenskou ochranu přívrženců kalicha putujících již od jara za slovem Božím a slavením eucharistie *sub utraque specie* na vyvýšená místa ve volné přírodě. Jeho smrti 25. března 1420 u Sudoměře dlouho želeli všichni roduvěrní táboritě a vděčně na něj vzpomínali, jak o tom svědčí spis Jana Příbrama Život kněží tábořských: „Item v tom věku, již velmi brzo užíme pana Břeňka z mrtvých vstalého i mistra Jana Husi i jiné naše známé zmrlé, volené božie, a budeme s nimi hodovati až do dne soudného.“ I druhá bojující strana ztratila svého prvního muže, možná ještě dříve, než stačil v čele malé skupinky svých těžko oděných jezdců smočít svůj meč v krvi „kacířů“. Generální převor prestižního rytířského řádu sv. Jana Křtitele a člen významného českého rodu Jindřich z Hradce byl při útoku „postřelen do palce u nohy a od té rány za nedlouhý čas onemocněl, až na ni i zemřel“.

Pro většinu historiků zůstává klíčovou postavou bitevního děje Žižka jako nepochybnitelný veličan husitského válečnictví. Právě jemu připisují u Sudoměře rozhodující slovo. Břeňkovi z Dolan někdy až komicky přisuzují jen roli jakéhosi pomocníka. Výběr bojiště a vedení boje je podle nich záležitost Žižkova, který je starší a zkušenější, a dokonce mu připojují přívlastky hodné novodobého vojenského umění jako operační strateg atd. Jiní zdůrazňují, že vítězství dosáhli poččetně slabší, špatně vybavení a vyzbrojení husité. A to i přesto, že tyto bojovníci sváděli úspěšné boje v okolí Plzně s takovými „esy“ tehdejšího rytířstva, kterými byli Bohuslav ze Švamberka (později po zajetí a náboženské konverzi nejvyšší hejtman tábořský!) a další obávaní bojovníci západočeské katolické aristokracie. Víme, že měli i palné zbraně a nepochybně před svým odchodem z Plzně neopomněli doplnit svou výzbroj z bohatě vybavené městské zbrojnice. To vše by si vyžádalo širší úvahy stej-

Vítězství Jana Žižky u Sudoměře dne 25. března 1420

foto kniha Dějiny národu českého, Jan Dolenský

ně jako otázky interpretace pramenů svědectví, výkladu dobového vojenství včetně rozboru dosavadních a nových způsobů vedení bojové činnosti, ale i materiálních možností a stavovských zvyklostí.

Již ve starých kronikách je navíc výklad událostí nejednotný. V podstatě platí, že s čím delším časovým odstupem jsou popisovány, paradoxně tím více podrobností se čtenář dozvídá. Některé zápisy z původně analistické stručnosti přecházejí až v historickou beletrii, jiné se prezentují jako vojensko-teoretická naučení zaštiťující se rozborů Žižkových činů. Je až neuvěřitelné, že o bitvě se ve své kronice vůbec nezminil karlístejnský man Bartošek z Drahonice. V počátcích husitské revoluce sloužil v družině Hanuše Kolovratského, pána na Krašově, který se svým bratrem Bedřichem a Bohuslavem a Janem Krušinou ze Švamberka patřil k největším odpůrcům plzeňských husitů. Přitom význam Bartošekova spisu tkví zvláště v pečlivém, někdy až detailním popisu epizod dobového válečného dění, což bylo předmětem autorova profesního zájmu. Podklady čerpal jak z vlastní účasti na akcích, tak i z vyprávění svých druhů ve zbrani při dobrém trůnu. Že by z loajality k svému pánu, který byl vyhlášeným rytířem a válečníkem, sudoměřské fiasko raději nezaznamenal? Dalším paradoxem je, že ani v Kronice velmi pěkné, jejíž vznik je určován do sklonku panování Jiřího z Poděbrad a která je oslavným výčtem Žižkových skutků, bitvu u Sudoměře hledáme marně. Není tam nic.

Husitství je širší veřejností podnes vnímáno i prostřednictvím Vávrovy trilogie ovlivněné dobou vzniku

i mírou tehdejšího poznání, o níž kriticky pojednal Petr Čornej ve studii „Husitská tematika v českém filmu v kontextu dobového nazírání na dějiny“. Přesto je, a to i sesvými chybami, stále populární i mezi mladšími příznivci našich středověkých dějin, srovnávacími ji s „historickými“ filmy hollywoodské produkce. Souhrnná díla našich předních badatelů i řada dílčích studií na regionální úrovni nabízejí v posledních desetiletích rozšíření povědomosti o tomto úseku české historie jako celku, ale také jeho součástí, a to včetně vojenství. Snažme se to využít, neboť husitství se nezřídka stává terčem účelové kritiky, nejapných narážek i posměšků. Bohužel je to i důsledek neznalosti a schematického nazírání poznamenaného nedávnou minulostí. Možná se i proto ještě objevují, a to v dobré vůli, zjednodušující výklady porážek mnohonásobně většího, vyzbrojeného a vycvičeného vojska křížáků hrstkou sedláků jen díky Žižkově genialitě a duchovní převaze husitských bojovníků. To už snad raději věřme legendě o rouškách tábořských žen nastražených na dně vypuštěného rybníku, do kterých se ostruhami zamotali rytíři, jak to líčí Aenea Silvio Piccolomini ve své Historii české.

Pro pořádek na závěr – něco pana Břeňka u Sudoměře našťastí přece jen připomíná. Mohutný dub nese jeho jméno a na vydané pohlednici památného stromu se uvádí: „Strom nese jméno Břeňka Švihovského z Dolan, který v bitvě u Sudoměře velel husitským vojskům. Dne 25. března 1420 zde padl a jeho velitelské místo zaujal Jan Žižka z Trocnova.“ Stručně, ale pravdivě.

Jindřich Kejř

O BANALITĚ DOBRA

6. března 2013 se na Fakultě sociálních věd konala pozoruhodná konference s názvem „Banalita dobra. Aktuálnost odkazu Václava Havla a Charty 77“. V dnešní problematické době je velmi aktuální si připomenout ideje, které konstituovaly naši současnou demokracii.

Setkání zahájila Miroslava Němcová, předsedkyně Parlamentu ČR. Hovořila o Nicholasu Wintonovi, který za války zachránil 669 českých dětí. Letos mu bude 104 let a „dětem“ kolem osmdesáti. V naší společnosti sice o něm povědomí je, ale nikoli tak velké, jak by bylo dobré. Prostě dělal normální věci v nenormální době – a jeho činy jsou pro nás stále mimořádně inspirativní. Chartista a filosof Daniel Kroupa připomněl termín H. Arendtové „banalita zla“. V Německu lidé vedli normální životy a plnili normální povinnosti a tím přímo pomáhali holocaustu. Například úředníci nebo nádražáci, kteří vozili transporty. Aniž by si to připouštěli. Proti tomu můžeme postavit „banální dobro“: jiní lidé zase životy zachraňovali a nikdo o nich nevěděl. Pak se ještě zamýšlel nad havlovskou ideou života v pravdě. Shodou okolností se konference odehrála pár dní před střídáním prezidentů, před odchodem Havlova nástupce V. Klause. D. Kroupa přirovnal vztah těchto dvou prezidentů ke vztahu dvou hudebních skladatelů ze známého filmu *Ama-deus*. Raději nebudu komentovat – snad bych jen dodal, že pokud vím, tak hudební kritici oceňují i Salieriho.

Známy ekonom Tomáš Sedláček si položil otázku, zda může být eko-

nomika spravedlivá. Odpověděl si, že spravedlnost ani není cílem ekonomiky. Když je lidí více než zdrojů – tak jak se mají rozdělit, to už není na ekonomech.

Marek Svoboda z organizace Člověk v tísni mluvil o praxi v takových „méně totalitních“ zemích. Zde jsou poměrně široké svobody, a tak je obtížné vymátnout, co je zde vlastně špatné. Je potřeba chránit děti před pornografií – tak se cenzuruje internet. Volby jsou někdy i nezfalšované – jenže režim kontroluje média. To sice existovalo i dříve, ale za posledních dvacet let se to velmi rozrostlo. Tyto režimy argumentují stabilitou. Ale držet společnost pod tlakem – to je jen krátkodobé nebo střednědobé řešení. Tyto režimy jsou mnohem křehčí, než se zdá, a ony si to uvědomují.

Oproti původnímu programu navíc hovořil také izraelský velvyslanec. Pojem „spravedlivý mezi národy“ je dnes již běžně znám. A loni izraelský parlament vyhlásil 6. březen jako Den spravedlivých. Je naděje, že se to ujme i v dalších zemích.

Takzvané Zahrady spravedlivých vznikly původně v Izraeli, ale dnes jsou i jinde. Mezi posluchači konference kolovala petice pro primátora Prahy, aby byla založena Zahrada spravedlivých také v Praze.

Pavel Benda

ZPRÁVY

Velikonoce v náboženské obci ve Slaném

Letošní Velikonoce budou ve slánském husitském sboru v neděli 24. března ve 14 hod. obohaceny návštěvou pražského biskupa ThDr. Davida Tonzara Th.D., který udělí mladým věřícím svátost biřmování. V následujícím týdnu připomeneme při bohoslužbách na Ze-

lený čtvrtek a Velký Pátek v 18 hod. Kristovo utrpení a na nedělní Hod Boží ve 14 hodin vzkříšení. Na Bílou sobotu 30. března vás od 10 hodin zveme ke čtení Bible v podlouhí muzea. Téhož dne budou ti, kteří se aspoň týden předem přihlásí, vítáni na farní zahradě (případně pod střechem) u sederové večeře, součásti židovských Velikonoc.

Velikonoční období dovrší ve slánské husitské církvi druhá návštěva pražského biskupa při jáhenském svěcení v neděli 7. dubna ve 14 hodin.

**Stanislav Jurek, farář,
Pavel Pánek, předseda RS,
a vaši bratři a sestry ze Slaného**

Klub Zacheus

Zveme do klubu pro volný čas Zacheus v Jihlavě (Komenského 20):
– čtvrtek 28. 3. ve 20 hodin: Poslední večere – Velikonoce v judaismu a křesťanství
– pátek 29. 3. v 17 hodin: Čtené páže se zpěvy – v kostele sv. Kříže
František Tichý

Nové webové stránky

Oznamujeme vám, že odkaz na nový webový portál k Husovskému trieniu je www.hus2015.cz. Budeme vděční za podněty k dalšímu naplnění webu pozvánkami, články, informacemi o husovských oslavách i z jiných církví, na kterých jste třeba byli přítomni, apod. Funguje také e-mailová adresa info@hus2015.cz. **red**

Katechetická konference

Srdečně zveme duchovní i laiky na katechetickou konferenci, která se uskuteční 10. dubna od 9.30 hodin v budově úřadu ústřední rady v Dejvicích. Hlavní přednášející bude Mgr. E. Muroňová, Ph.D. z Katechetického a pedagogického centra v Ostravě. Účast na konferenci je zvláště doporučena duchovním do 5 let služby, metodikům pro duchovní péči a výuku náboženství i všem, kteří se věnují vyučování náboženství. Přihlášky zasílejte do konce března na adresu [naukového odboru: kristyna.mlynkova@ccsh.cz](mailto:naukového_odboru:kristyna.mlynkova@ccsh.cz). **red**

Divadlo Mana

Zveme do divadla Mana (Husův sbor Vršovice, Moskevská 34, Praha 10) 24. března na komponovaný večer s legendou české psychologie PhDr. Jiřinou Prekopovou *Výchova k lásce – pořad nejenom o její teorii pevného objetí. Jakých chyb se dopouštíme ve výchově svých dětí a jak chybujeme sami na sobě?* **Jiřina Hůlková**

Koncerty u sv. Mikuláše

25. 3. – 20 hodin
Bach, Dvořák, Händel, Gershwin
Od baroka k jazzu
26. 3. – 17 hodin
Bach, Schubert, Dvořák, Verdi
27. 3. – 17 hodin
Bach, Händel, Telemann, Bach
VELIKONOČNÍ FESTIVAL
– 27. 3. – 20 hodin
Bach, Vivaldi, Haydn, Mozart
– 28. 3. – 20 hodin
Bach, Vivaldi, Haydn, Mozart
– 29. 3. – 20 hodin
Mozart, Vivaldi, Bach
– 30. 3. – 20 hodin
Mozart, Vivaldi, Bach
– 31. 3. – 20 hodin
Bach, Pachelbel, Mozart, Gounod

MDŽ se seniorkami ze tří zemí

Pod záštitou diakonie se zúčastnily seniorky z Hrádku oslavy Mezinárodního dne žen v německé Žitavě. Společně s kolegyněmi z Liberce, polské Bogatyni a německé Žitavy měly možnost prožít kulturní program, ve kterém vystoupily děti z mateřské školky i pěvecký soubor seniorek. Paní Petra-Laksar Modrok připomněla mezinárodní projekty, které jsou připraveny pro seniory v Trojzemí. V letošním roce jsou to již 102. oslavy tohoto výročí.

(Hedvika Zimmermannová – ředitelka DM CČSH)

ZEKUMENY

SPRAVEDLNOST VE SVĚTĚ JE NEPOPIRATELNÝM ÚKOLEM CÍRKVI

Nespravedlnost v dnešním světě představuje základní výzvu pro jednotu Církve – katolicku a spravedlnost nelze oddělit. To bylo ústředním motivem přípravného setkání delegátů členských církví Konference evropských církví na 10. Valné shromáždění Světové rady církví, které se bude konat letos v říjnu. Přípravné setkání se konalo v Bruselu 27. a 28. února 2013. Delegáti vyslaní svými církvemi na VS Světové rady církví v Jižní Koreji nyní v Bruselu mohli sdílet své myšlenky k tématu, sdělit si, co k tomu činí jejich církve, a jak se na Koreu vůbec připravují. Jednalo se především o otázky ekonomické spravedlnosti, péče o stvoření, ale také o misii a evangelizaci. Účastníci se také mohli setkat s představiteli církví latinské Ameriky, s nimiž Komise CEC pro církve a společnost dlouhodobě spolupracuje na otázkách globalizace. Delegáti jednali i o návrhu nové ústavy pro Světovou radu církví a o jejím poslání pro nadcházející roky.

Zdroj: Konference evropských církví

EKUMENICKÁ KONZULTACE V POLSKU HLEDALA CESTU

K NOVÝM KŘESŤANSKÝM HNUTÍM V EVROPĚ

V polské Varšavě se 4. – 6. února 2013 konalo setkání Společné komise Konference evropských církví a Evropské komise římskokatolických biskupů. Toto každoroční setkání se tentokrát zabývalo tématem nových křesťanských hnutí v Evropě, která se v diskusi objevila v pozici výzvy i příležitosti pro tradiční evropské církve. Zástupci jednali především o možnostech spolupráce na základě Charty Oecumenicy, kterou tato dvě církevní uskupení podepsala v roce 2001, a o nutnosti rozlišovat, se kterými hnutími je vhodné spolupracovat, ale před kterými je nutné varovat. Vedle nových křesťanských hnutí vzniklých v evropském či americkém prostředí se hovořilo také o migrantských církvích, které se v mnoha evropských zemích zapojují do církevního života, ale přinášejí si také pro Evropany cizí prvky spirituality i bohoslužby. Dále se v diskusi objevilo téma nutnosti evangelizace, kterou soudobá Evropa velmi potřebuje, ale jejíž tradiční metody se často mívají účinkem. Účastníci se také modlili za pronásledované a utiskované a za válečné oblasti, kde se církve pokoušejí vstupovat do dialogu se všemi stranami a pomáhat tak dojít společně k míru. Obě uskupení také vyjádřila trvalou touhu hledat možnosti církevního společenství a služby, aby se tím usnadnilo a zefektivnilo svědectví o Kristu a hlásání evangelia.

Zdroj: Konference evropských církví

Z JEDNÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

140. zasedání ústřední rady, které se konalo v sobotu 9. března, uvedl pobožností br. děkan J. B. Lášek. Ústřední rada mimo jiné vyslechla informace o akcích, chystaných k výročí Cyrila a Metoděje. Jejich termíny budou zveřejněny v Českém zápase. Na doporučení biskupské rady ústřední rada schválila, že bude doplněn „schematismus“ náboženských obcí, vypracovaný br. prof. Salajkou, o údaje z let 2001–2012. Ústřední rada jmenovala dozorčí radu nově ustaveného sdružení mládeže naší církve VIA FACTI ve složení ses. Miroslava Niemece Studenovská, br. biskup Štěpán Klásek a br. Daniel Majer. Byl schválen postupný převod všech služebních mobilních telefonů pracovníků ÚÚR na výhodnější tarify. K nově uzavírané smlouvě se mohou přihlásit i jednotlivé diecéze a náboženské obce. Ústřední rada schválila úpravu názvu své poradní komise na Komise pro hospodářské zabezpečení církve po přijetí zákona č. 428/2012 Sb. Ústřední rada na základě výběrového řízení, do kterého se přihlásili celkem čtyři uchazeči, jmenovala od 1. dubna 2013 vedoucí redaktorkou Českého zápasu sestru Kláru Břeňovou. Vzala také na vědomí zprávu dočasné redakční rady Českého zápasu, která v současné době pracuje na přípravě statutu redakční rady. Ústřední rada schválila udělení jáhenského svěcení ses. Marii Babické a (po úspěšném dokončení magisterského studia na HTF UK) dala souhlas k udělení kněžského svěcení br. Vladimíru Volrábovi.

Jana Krajčříková

PENZION BETLÉM HLEDÁ NOVÉHO SPRÁVCE – práce vhodná i pro manželský pár

Pracovní náplň: zajišťování správy budovy a přílehlého pozemku, komunikace s klienty, ubytování hostů
Nabízíme: samostatnou a odpovědnou práci v atraktivním prostředí Krkonoš, prostor pro seberealizaci, odpovídající platové ohodnocení, služební byt 2+1, služební telefon
Požadujeme: příjemné vystupování, orientaci na zákazníka, proaktivní přístup, uživatelskou znalost práce na PC (Microsoft Office, internet), manuální zručnost, schopnost samostatně řešit problémy, spolehlivost, členství v křesťanských církvích výhodou, praxe na obdobné pozici výhodou
Nástup: 1. 5. 2013. V případě vašeho zájmu zašlete svůj strukturovaný životopis s motivačním dopisem do 31. 3. 2013 na adresu iep@email.cz

Ústřední rada CČSH hledá redaktora/redaktorku Českého zápasu, periodického tisku CČSH

Předpoklady: VŠ vzdělání (teologického nebo žurnalistického směru, popř. jiné humanitní), výhodou praxe v oboru, publikační činnost, předpokladem schopnost kreativního myšlení, základní znalost používání grafických programů na PC, ochota učit se nové věci, členství v CČSH, občanská bezúhonnost.

Přihlášku obsahující životopis, motivační dopis, kontaktní údaje a případně reference zašlete do 2. 4. 2013 na Úřad ÚR CČSH k rukám ředitelky poštou na adresu: ÚR CČSH, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6, nebo e-mailem: katerina.kozakova@ccsh.cz, termín nástupu dohodou.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Ježíšův vjezd do Jeruzaléma

P	T	Z	É	L	A	N	Á	L	N	J	O
E	E	A	J	T	I	P	A	V	Á	L	S
E	V	I	S	E	O	D	O	T	I	R	Ř
D	C	E	N	T	R	S	É	V	Ě	A	K
P	C	I	A	A	L	U	O	E	T	D	T
Ř	O	L	N	Á	T	V	Z	G	Š	O	Ě
I	O	K	T	S	Á	E	T	A	Á	S	D
V	E	K	O	H	E	Í	B	F	L	T	E
É	O	B	O	J	J	V	U	T	P	É	S
S	J	R	I	C	Í	N	D	E	Č	U	M
T	A	Z	Á	V	D	O	E	B	E	N	E
Z	Á	S	T	U	P	T	I	L	Á	V	CH

Betanie
Betfage
cesta
dva
chválit
Jeruzalém

jít
král
lidé
nalézt
nebe
odvázat

Olivová hora
oslátko
pláště
pokoj
přivést
radost

sedět
sláva
učedníci
vesnice
volat
zástup

(Řešení z minulého čísla: Vzácny olej.)

Jana Krajčříková

